

PIHTIPUTAAN JA VIITASAAREN KANSALAISOPISTO

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 26.5.2026

HENKILÖKUNTA

- Opistotoiminnan rehtori 50 % kansalaisopisto, 50 % musiikkiopisto
- Toimistos sihteeri 50 %
- Liikunnan suunnittelijaopettaja (vararehtori 5 % palkanlisä)
- Musiikin suunnittelijaopettaja
- Kaksi päätoimista käsityön tuntiopettajaa
- Sivutoimisia tuntiopettajia

OPISKELIJAMÄÄRÄ

- Netto-opiskelijat (kotikunta) 2025:
- Pihtipudas 515
- Viitasaari 919
- Muu 190

TALOUDEN TASAPAINOTUSTOIMET

- Pihtipudas valt. 27.4.2026 § 26
  - ei opistoa koskevia toimenpiteitä
- Viitasaari (päättöksenteossa touko/kesäkuu 2026)
  - opiston tuntimäärän leikkaus 10 %
  - opiston kurssimaksujen korotus 10 %

VALTIONOSUUS

- Vapaan sivistystyön rahoitus perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiin suoritteiden määriin ja suoritteita vastaaviin yksikköhintoihin.
- **Kansalaisopistojen rahoitus määräytyy OKM:n vahvistaman opetustuntien määrän ja opetustuntia kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.**
- Kansalaisopistojen vapaan sivistystyön keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2026 on 103,69 euroa/opetustunti.
- Kansalaisopiston valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. opistolle vahvistama opetustuntien määrä opetustunnin yksikköhinnalla.
- Kansalaisopistoille myönnettävän valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta (opetustuntien määrä x yksikköhinta x 57 %).

PIHTIPUTAAN JA VIITASAAREN KANSALAISOPISTO 2026

- Järjestämislupa Pihtiputaan kunnalla, kuntien välinen sopimus
- Sopimuksessa perustettu yhteistyöryhmä (taj,:t rehtori, kirjastotoimenjohtaja)
- Yksikköhinta 103,69 euroa
- Vahvistettu opetustuntien lukumäärä **4.256**
- Vos-tuntien laskentaperuste 441.305 euroa (= yksikköhinta x opetustuntien lukumäärä)
- Pds ja Vts valtionosuus $441.305 \times 0.57 = 251.544$ euroa
-> Jaetaan opetustuntien suhteessa Vts/Pds

OPETUSTUNNIT 2025

- Suunnitellut opetustunnit n. 8.000
- Toteutuneet opetustunnit 7.363
  - Viitasaari 5.100 opetustuntia
  - Pihtipudas 2.700 opetustuntia
- Vahvistettu vos- opetustuntien lukumäärä 4.256
- **Valtionosuustuntien ja toteutuneiden tuntien erotus 3.544 oppituntia**
  - **Vts 2.232 opetustuntia**
  - **Pds 1.312 optuntia**

PIHTIPUTAAN JA VIITASAAREN KANSALAISOPISTO 2025

• Valtionosuus	244.730
• Jaetaan opetustuntien suhteessa Vts 63,92/Pds 36,08 %	
• Viitasaaren hallinto ja opetus	-503.526,37
• Tulot (lukukausimaksut, myynti muille)	74.538,08
• Viitasaarelle jyvitetty valtionosuus	156.431,42
• Viitasaaren maksuosuus	- 272.556,87
• Pihtiputaan hallinto ja opetus	-367.428,71
• Tulot (lukukausimaksut, myynti muille)	41.373,64
• Pihtiputaalle jyvitetty valtionosuus	(88.298,58)
• Pihtiputaan maksuosuus	-326.055,07 (-237.756,49)

2025 toteuma	Oppitunteja /vuosi	Valtionosuustunnit Vos	Kunnan netto
Pihtipudas (36,08 %)	2656	1542	88298,58 € -237.756 €
Viitasaari (63,92 %)	4707	2731	156431,42 € -272.557 €
YHT.	7363	4273	

LASKUTUS

- Kansalaisopiston kulut laskutetaan Viitasaareltä kuukausittain arvion mukaan
  - Arvio muodostuu edellisen vuoden valtoinosuuden ja toteutuneiden tuntien
- Vuoden vaihteessa laskutus oikaistaan vastaamaan valtionosuuden määrää ja toteutuneita tunteja
- Huom. Talousarviovuoden ja lukuvuoden ero

TUNTIMÄÄRÄN VÄHENTÄMINEN LV 26-27

- Tavoitellaan noin 10 % vähennystä toteutuneissa tunneissa (Pihtipudas vähennys n. 267 tuntia, Viitasaari n. 467 tuntia).
- Tuntimäärän vähennystä on tehty tasaisesti ja prosentuaalisesti kaikista aineryhmistä niin, että vaikutukset kuntalaisille tässä vaiheessa ovat hyvin minimaalisia.
- Myös uusia kursseja/aiheita ollaan saatu mahdutettua tuntikehykseen.
- Tämän hetken laskelma tuntien säästöistä (toteutuneet tunnit): Pihtipudas 235 h ja Viitasaari 305 h. Huom. suunnittelu vielä keskeneräinen!

TUNTIMÄÄRÄN VÄHENTÄMINEN LV 26-27

- Erityisryhmien kursseissa ei muutoksia.
- Lyhytkurssien määrää on tarkasteltu joka aineryhmässä.
- Ryhmien lukumääriä on tarkasteltu, esim. jos Kuntosaliryhmä 1-4, laitetaan tarjolle 3. Tarvittaessa voinut esim. laittaa oppitunnin pituuteen 15 min lisää.
- Oppituntien pituuksia on tarkasteltu pitkissä 2-4 vkt ryhmissä (**kaikki** aineryhmät), esimerkiksi kädentaitojen ryhmä kestää 2 h 30 min sijasta 2 h 15 min -> lukuvuodessa n. 7 vkt säästöä.
- Musiikin yksilöopetuksesta vähennetty yksi viikko (noudattelee lähiopistojen linjaa esim. Saarijärvi, Äänekoski)
- Ikääntyvien yliopiston luentoja vähennettiin yksi per lukukausi.
- Virkeyttä päiviin kokoontumiskertoja vähennetty.

KURSSIMAKSUT

- Kurssimaksujen tuotto n. 100.000 euroa/v
  - Vts   61.570 euroa
  - Pds   36.811 euroa
- Kurssimaksuja on viimeksi tarkistettu lv 2019-20.
- Lv 2020–2021 kurssimaksuja tasattiin tasaluvuiksi Smartum-setelimaksuja varten, sekä lisättiin uusia maksuluokkia.